

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۷/۰۹

پروفیسور عبدالخالق رشید

په اوسنیو حالاتو کې د هند او افغانستان اړیکې

اهمیت، ستونزې او اړتیا

مولوي امير خان متقي د هندوستان
د بهرنیو چارو وزارت له پلاوي سره وليدل

[f @rtapashito](#) [@rtapashito](#) [@rtapashito](#) [@rtapashito](#)

کيدای شي ديو شمير اوسنیو چارواکو له پاره دا خبره لږله زغم څخه لرې وي چې هندوستان باید په اوسنیو ځانگړو شرايطو کې له افغانستان سره نږدې اړیکې ولري، خو باور دی چې د عیني فکتونو او حالاتو په پام کې نیولو سره د دغو اړیکو بیا ټینګښت د جګړې ځپلې افغانستان له پاره په هر اړخیزه توګه په تیره بیا په اوسني سياسي او جیوپولیتک چاپیریال کې چې زموږ هیواد له هري خوا له بیلابیلو اقتصادي، سياسي او فرهنگي ګواښونو سره مخامخ دی یو اړین او مثبت ګام بللای کیدای شي .

هندوستان په تیرو شلو کالو کې په افغانستان کې ملیاردونه ډالر د افغانستان په بیا جوړونه کې داسې چې ګټه یې په مستقیمه توګه د افغانستان خلکو ته ورسیده خرڅ کړل چې اوس هم دغه دښمنې ودې او ترقي پر لور روانه آسيایي لوی هیواد تیار دی د افغانستان له خلکو سره خپلو مرستو ته دوام ورکړي .

په دغه ترڅ کې تر هر څه دمخه غواړم په دوولاندي برخو کې دیولر هندي مرستولنډه یادونه وکړم :

لومړی - د افغانستان په بیا رغاونه کې : هند په دغه برخه له افغانستان سره د یوې عصري ادارې په جوړولو کې دپاملرنې وړونډه واخیسته، پر یو شمیر وړو پروژو برسیره یې د افغانستان له پاره د هیواد په هره برخه کې لویې اولمې

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

پروژې لکه داوبو او برېښنايي خدمتونو تمويل کړي چې په هغوکي يوه لويه پروژه دهيواد د مرکز تر اوله شمالي گاونډيو هيوادو سره و. دوی کابل او يوشمير نور ولايتونه د برېښنايي کرښې په وسيله هم سره وتړل. همداسې د افغانستان د پارلمان ودانۍ، په هرات کې د سلما بند چې د هند او افغانستان د خلکو د دوستۍ د ښې نمونې بڼه يې غوره کړه، د ښاري بسونو پروژه چې په سلگونو بسونو يې افغانستان ته د عامه خدمتونو په موخه را واستول، همداسې يې افغانستان ته د نوي، عصري او تخنيکي ادارې بيا جوړونه وه چې اهميت يې دهغو هيوادو تر مرستو چې هغوی وسله وال پوځونه د افغان وژني په خاطر را استولي ول هم لور او هم انساني و. مورله شکه پرته دغه ټولې مرستې د هند او افغانستان د مرستو په اوږده ليست کې نه هيردونکي بولو.

دويم- په تعليمي او علمي برخوکي: دهغو موثقمعلوماتوله مخې چې زه يې لرم هندوستان په تيرو دريو لسيزوکي د افغان ځوانانو په علمي اومسلکي روزنه کې لويه او جوړونکي برخه واخيسته، په تيرو دريو لسيزوکي په هندوستان کې تر شپيتو زرو زياتو افغان ځوانانو خپلې لوړزده کړې چې اکثريت يې په ليسانس اوماسټري کچې کې وې بشپړې کړې، دغه ځوانان بيرته افغانستان ته راغلل او دلته يې د نوي ادارې په سمبالولوکي د تحصيل لرونکي ځواک په توگه جوړونکي برخه واخيسته اونوي اداره يې په ورانه او له منځه تللي گنډواله اداره باندې ودروله، په دغو کادرونو کې د طب، انجنيري، کمپيوټر سانس، کانو، اقتصاد اوسياسي علومو په برخوکي په سلگونه افغان ځوانان وروزل شول، چې دغه لړۍ تراوسه هم روانه ده ان چې په دغو سختو حالاتوکي هم افغانستان دم گړي په هندکي تر پنځلسو زرو زيات زده کونکي لري چې دوروستيو حوادثوله امله له سختو ستونزو سره مخامخ دي ددغو زده کونکو تر دوو زرو زيات چې يو، دوه، درې کاله يې زده کړې دي همداسې په افغانستان کې بند پاتې دي اودهند ويزې ته په انتظار ناست دي.

پردغو دوو برخو برسیره په سلگونو نورې برخې لکه دپوهنتون او ښوونځيو جوړول دهغو پراختيا او همداسې د پراخو فرهنگي اړيکوله پاره په هندوستان کې د پاملرنې وړ هڅې د سارک هيوادو د سازمان تر چتر لاندې روانې وې چې هغو ټولو د نوي او عصري افغانستان څيره نړۍ ته د يوه متمدن هيواد په توگه وربښوده.

ځکه د يادولو وړه چې اوس تر پخوا زياته ددې اړتيا شته چې کابل بايد له ډيلي سره د خپلو اړيکو دښه کيدو په لټه کې شي، هندوستان نن سبا په اسيا کې يوازي هيواد دی چې په اقتصادي لحاظ په خپل ځان بسيا کيږي او په سيمه کې د يوه نوي اقتصادي، علمي او پوځي ځواک په توگه سر راپورته کوي، چې کولای شي په اوسنيو سختو حالاتوکي پرته له دې چې افغانستان ته کوم ناوړه نيت لکه چې زموږ نږدې حريص گاونډيان يې لري لويې مرستې وکړي. افغانستان ته دهند د باندنيو چارو د مرستيا ل وزير **جې پي سينگ** سفر چې د افغانستان په چاروکي يوباخبره اوله افغانستان سره خواخوږی د پيلومات دی د افغانستان او هند د خلکو تر خلکو اړيکو د بيا سمبالولو په برخه کې يو رغنده اود افغانستان د ځوريدلي ولس په گټه مهم او اړين گام دی. په دې هيله چې زرتزره يې عملي پایله هم وگورو.

په هندکي د افغانستان سفارت يوه له هغو سياسي نمايندگيو څخه ده چې په دغه برخه کې لويه برخه تر سره کولای شي، بايد چې په ملي او دپيلوماتيکه روحيه د افغانستان سياسي استازيتوب وکړي اودهند او افغانستان د تاريخي او فرهنگي اړيکو د ښې سمبالتيا په برخه کې داوسنيو سياسي اود پيلوماتيکو اړتيا وو پر بنا يوازي د افغانستان د خلکو له پاره، نه د ځانگړو ډلو او اشخاصو په نامه اوقوماندو د ملي خدمتونو جوگه شي...

هند افغانستان ته او افغانستان هند ته اړتيا لري، هند کولای شي په اوسنيو سختو شرايطوکي له افغانستان سره په اقتصادي، فرهنگي او تخنيکي برخوکي د پاملرنې وړ مرستې وکړي. زموږ هيله داده چې چارواکي له هند سره خپل اړيکي پرته له هر ډول باندنيو فشارونو د افغانستان د خلکو د اړينو طبي او تعليمي اړتياوو په خاطر عادي کړي، دم گړي اويا زره افغانان چې زياتره يې هندوستان ته د زده کړو او درملني په نيت را روان دی د هند ويزې ته انتظار وباسي، پنځلس زره محصلين، نږدې څلوېښت زره نور افغانان په هند کې د اوسنيو افغاني سختو حوادثو پر گناه له سختو اقتصادي اوسفري تنگسيا ووسره لاس او گريوان دي، چې بايد غږ يې واوريږي!؟

درنښت

پروفيسور عبدالخالق رشيد دنهروپوهنتون استاد